

VISSZAVADÍTÁS

Laza regényféle a kutyabőről (VIII.)

B. FOKY ISTVÁN

VÉGRENDELKEZÉS A SEMMIRŐL, ILLETVE A KUTYABŐR ELŐTEREMTÉSE A SZABADESÉSHEZ A CSALÁDFÁRÓL

A ny. zászlós visszer-kidudorodására csorgatta hosszan a jéghideg forrásvizet, s miközben a szentvíz vékonyka csíkbán csordogálva enyhítette fájdalmaival, arról gondolkodott, hogy neki már nem áll a világ, elszállt felette az idő, és minden bizonytalannal le kell tennie terveinek megvalósításáról.

A ny. zászlóstól kissé odébb, már egészen a Szentkút hatalmas fáinak takarásában, egy kikötött barnamedve nyalogatta kitartóan sebzett talpát, miközben a gazdájának látszó, hórihorgas legény most már a ny. zászlós talpát masszírozva, nagyobb szüneteket tartva, arról beszélgetett szinte önmagával, hogy bizony az örök vándorlás, megtérés meg újabb elmenés valahonnan egyenlő lehetne a feltámadással.

– Várjon csak! – szakította félbe emberünket a ny. zászlós. – Gondolataim szerint a továbbiakban talán a fiatalocská állatot is kezelésbe vehetné!

A langaléta fiatalember odakapta tekintetét a mondott felé.

– Minek? – kérdezte aztán szinte önmagától a fakőfekete bocsgazda.
– Még csak segéd, majd most töröm be a szakmába. És különben is, az állatok köztudottak az öngyógyulásukról!

– Már hébe-hóba táncoltatja is? – kérdezte a ny. zászlós.

– Hébe-hóba? Á, inkább nemigen! Génhibásnak látszik a szerencsétlen, hozzá képest a megboldogult szülője balerina volt!

– Akkor meg miért nem vadítja vissza a hegyeknek? – kérdezte most kissé izgatottabb hangon a ny. zászlós, közben érzékenyen felszisszent a bocsgazda hüvelykujjának kemény nyomása okán.

Amaz elrévedt valahova messze, mintha azt kérdezték volna tőle, hogy mi fán terem a honvágynak nevezett csoda, ami úgy látszik motoszkálni az emberi lélek zugaiban, mint őszapó az őt takaró fűben.

– Még az esetleges kenyérkeresőt se űzzük el a háztól – jelentette ki a medvetáncoltató csontkovácsféle ember, miközben a most már a gyepen hason fekvő öregnek éppen a tenyere élével adta meg az utolsó simításokat masszázsból.

– Nekem is van egy ehhez hasonló problémás valakim – mondta nyugodtan a ny. zászlós, miután felült, és körülményesen valamilyen szivarkafélére gyújtott, hogy valamelyest ellensúlyozza kizökkent lelkiállapotának háborgását. – Én, ha minden jól megy, akkor hamarosan visszavadítom a bűdöst, mert addig éljek is, de ez a környék nagyon rossz hatással van rá, és a végén még végképp elveszítjük!

A csontkovács medvetáncoltató, aki tulajdonképpen a másnapi kegyhelyi ünnepségfélére érkezett a Szentkúthoz, most villámgyorsan fejszámolásba kezdett, szorzott és osztott, összeadott meg kivonást csinált, már ami a vagyoni állapotát illette, ha netán üzletet köthetne újdonsült ismerősével.

– És táncolni? Tud? Mennyi idő? – kérdezte hirtelen érdeklődéssel a ny. zászlóstól.

– A vérében van a tánc! És épp most, ebben a hónapban tölti be a tízet – mondta az öreg.

– Csak járassa mással a bolondját, de ne velem, öregem! – köpött oldalra a csontkovács, miközben a zászlóstól lenyálazott ötvenest, ami a masszázst ért járt, a kalapbélésbe illesztette. – Esetünkben a jó tízes már javakorabelit jelent az erdőlakók életében! A maga állapota állatantából teljesen elégtelen, öregem . . .

– Akkor is vissza kell vadítanom – erősködött a ny. zászlós, közben a zsebéből valamilyen almafélével traktálta volna immár a nagyobbacska medvebocsot. – Az enyémre ez a terület nagyon rossz hatással van, a környezete egészen puhánnyá teszi, mondhatni úgy is, hogy túlságosan

kiokosodik, és nemrégi ideérkezésünk óta már kitanulta a késsel-villával történő evészetet is. De a Perušica lankáin majd újra visszanyeri régi jó formáját, ami nekem pillanatnyilag az életfeladatomnak látszik a továbbiakban!

– Kétszáz euróért nekem is megérné, ha valóban tetszetősen táncol – dörmögte elgondolkodva a csontkovács.

– Kólóelső portéka, ha mondom! De semmi pénzért nem eladó! Különb is, a hónap végén minden biztonnyal visszarájzunk a magunkéba, ahonnan jöttünk, s tesszük ezt éppen miatta – mondta a ny. zászlós, közben nyakon kaparintotta a forrásvízzel teli demizsonfélét, és nehézkes léptekkel a betonút felé vette az irányt.

A medvés még utána szólt:

– Netán csere is szóba jöhetne, nemde? Én szívesen adom ezt az időtlent, ha érdeklis, maga meg nekem a táncos lábút! No, áll az alku?!

A ny. zászlós megfordult, s tekintetében ott lebegett a sziklás hegységek minden görgetege, ahogy kiegyelt fogai részén át szűrve a szavakat, még tudatta alkalmi ismerősével, hogy utódot adni egy időtlen négy lábúért, bizony nagy és megbocsáthatatlan bűn lenne.

A Kamenita-hátnál aztán a ny. zászlós tekintete megakadt két vitakozó alakon, amint a part alatt ültek a tuskókon, és valamiről szót váltottak, de olyan vehemenciával ám, hogy a környékbeliek is hallották. Csendesen ő is melléjük telepedett, a demizsont a lába mellé helyezte, s töprengve hallgatta a Pópa meg a Remete társalgását a jövendőbeli templomuk kinézéséről.

Amazok annyira belemerültek a diskurzusba, hogy nemigen vették észre a ny. zászlós jövetelét, hanem ki-ki a maga módján próbált érvelni igaza mellett.

– Molcer úr, ön egy igazi nagyvilági ember, de engedje már meg nekem azt a kitétel, hogy a templomi építkezéshez mégiscsak én érthetek többet – mondta a Pópa, közben papi ujjasának bő szárával a verejtékező homlokát törölgette.

– Akkor is a Mediciek családi temploma mintára kellene a miénknek kinéznie, ha mondom – erősködött a Remete.

– A firenzei dóm hosszházának beboltozottsága minden tekintetben előnyösebb lenne a részünkre – mondta a Pópa, majd kissé arra is kitért,

hogy a nyolcszög alaprajzú kupolatér ily mód a tambur magasságáig befalazva állna.

– Zsomborral mi templomromról beszéltünk, s ahhoz jobban megfelelne a hagyományos, latinkereszt alaprajzú, bazilikás térforma – erőlködött a maga igazával a Remete, bár nemigen hitte, hogy a Pópát meggyőzheti tervük egyedi mivoltáról.

Yehuda huppant közéjük kerékpárjáról, s mint aki jókor, jó időben érkezett, a Pópa vörös képét figyelve azonmód tudta, hogy ezek csakis az esetleges építkezésről vitatkozhatnak.

– Inkább arról kellene szót ejteni, hogy honnan szerezzük be az építkezési anyagot a templomhoz – mondta Yehuda, s odaült a ny. zászlós mellé, azonmód kortyintva néhányat a demizson tartalmából.

– Amiatt nem fáj a fejem – legyintett a Remete magabiztosan. – Itt az ideje az elszámoltatásnak, és ha minden jól megy, akkor hamarosan a téglagyár részvényeinek nagyobb hányada a kezemben lesz, attól az időtől kezekedem a fizikális anyagiakért!

– Túlról csupán át kell hordani a téglát, aztán az augusztusi búcsúig fel is rakathatjuk – mondta a Pópa, majd hosszan ecsetelte annak fontosságát, hogy a tervezett harangláb megépítése, valamint a harangöntés már a karácsonyi ünnepkör tájékára lehetne esedékes.

– Közben a helyhatóságain is indulnunk kell, arról se feledkezhetünk meg, uraim – hozta eszükbe a Remete annak tényét, hogy abból a bizonyos cipóból a közeljövőben nekik is kanyarítaniuk dukál.

– Ahhoz nem vagyunk eléggé rafináltak – mondta Yehuda.

– Miféle rafináltságra lenne hozzá szükség? Csupán megbeszélés dolga az egész, meg a csinálomé . . .

– Ahhoz minden hájjal megkent jogászokra és közigazdászokra lenne szükség, azok meg ott csücsülnek a központban!

– Majd lobbizunk – mondta a Remete.

– Hogy mivel csalogatjuk ide az élettorkosokat, azt minden bizonnyal a vadászokra kell bízunk – mondta a Pópa, és hosszan fejtegette Zsomborék tehetőségét olyan irányba, amikor a legkonokabb fejeseket is sikerült nekik lépre csalni holmi szenvedélyeik gyakorlásával, és még csak befektetniük se kellett különösebben az üzletbe.

Yehuda és a Pópa távoztával a ny. zászlós megszűnt a Búbánat füle tövének simogatását tovább gyakorolni, és lassan, komótosan, mint a

kimért katona, lassan adagolva mondókáját, kikerekítette a Remetének azt a történetet, ami már hosszú ideje nyomta a lelkét. A Remete is eléggé csendes volt, mint aki elébb megrágja a hallottakat, csak annak utána válaszol a kérdés felvetőjének a problémáira.

– Nem egészen világos a helyzete, zászlós uram – mondta nagy sokára a Remete. – Hogy a test mást akar mint a lélek? Ezt meg honnan veszi?

– A testem megunta az e világit, és mehetnékje van pihenni, de a belsőm meg maradna, mert azt mondja, hogy itt még dolga van – mondta a ny. zászlós, és olyan pofát vágott az egészhez, mintha éppen ebben a pillanatban köszöntött volna rá a lehetőségek sokasága, amik közül kedvére válogathatott.

Most jó ideig az utászokat figyelték, ahogy azok az autóút bekötőjén dolgoztak, és az aszfaltozásból fölszálló párában olybá tűntek a szemlélődőnek, mint ördögfiókák rosszjában.

– A végrendelkezés, az segíthet – mondta a Remete.

– A micsoda?

– Hogy elrendezze dolgait . . .

– Milyen dolgaimat?! – ugrott magasra a ny. zászlós szemöldöke.

– Az e világit – mondta a Remete.

– Nem értem . . .

– Hagyatkozni kellene róluk az utódoknak . . .

A ny. zászlós kimerült állapotban nézett végig a körülötte történő mozgásokon, hogy némi lelkierőt merítsen annak megemésztéséhez, ami a Remete szavai mögött rejlett.

– Nincs nekem semmim – mondta aztán csendesen.

– Valami talán mégis elrendezésre vár, nemde?

– Esetleg amit csináltam ez ideig, nemde?

– Akkor is papírra kellene tenni az utókornak – makacskodott a Remete, tudván tudva, hogy ez a módszer az idősebbeknél mindig bevált, még a legnagyobb krízis esetén is. – Hozom a pennát meg a papírt!

A Remete befordult a pincelakásba, s onnan írószerszámot és papírt hozott magával. Az egyik kerek fahasítékon elterítette a csomagolópapírfélét, s kérdően nézett a másikra:

– Akkor?

– Akkor . . . – dörmögte a ny. zászlós, aki éppen azzal volt elfoglalva, hogy számba vette perušicai birtokának különféle egyedeit. – Akkor van ott egy romos házféle is, meg félhegynyi legelő, jó sziklás babákkal . . .

A Remete írni kezdett. Gondolta, először csupán a felsorolást csinálják meg annak számbavételére, hogy mi mindene van a ny. zászlónak. De a háznál, annál a romosnál meg a legelőfélénél tovább nem jutottak.

– És a lakás? Vele mi lesz? – kérdezte végül türelmetlenül a Remete a ny. zászlóstól, aki egyre csak a házat meg a legelőt ismételte.

– Lakás? Hát mindig vándoroltam, hol ide, hol amoda teszegettek az élet során! Velem foltozták a lyukakat, ha valahol fogdmeg kellett, és ha jól fog az eszem, akkor én tizenhárom helyen szolgáltam a hazát – mondta bosszankodva a ny. zászlós, hogy szinte belepirult a tüzeskedésbe amiatt, hogy csak lótifuti tevékenységre kárhoztatott volt.

– Jól van, mindenkinek ami rendeltetett, azt rakja zsebre – biztatta a Remete, és semmit se írt, inkább kiadta az öregnek a feladatot, hogy otthon szépen nekifog, és fölkanyarítja végrendeleti meghagyásait az örökösök nevére.

– Akkor majd ettől minden könnyebb lesz? És nem lesz távol a test a lélektől egyáltalán? – nézett most már bizakodóan a Remetére a ny. zászlós.

– Előbb vagy utóbb, de ilyen bajra csupán ez lehet az orvosság – mondta a Remete, és a betonútig kísérte vendégét. De ahogy az már lenni szokott, egyik vendég a másiknak adja a kilincset: a kanyarban föltűnt Rongyláb alakja, ahogy kerékpárját széleseben hajtva közeledett célja felé.

– Szia, Martin! Baj van a nyomozással!

– A nagynénédre vonatkoztatva? – kérdezte a Remete.

– Már honnan! Magamra vonatkoztatva, mert hogy odabent az okosok azt mondják: micsoda kutyabőr, micsoda árkus?! Hiszen te egyenesen szabadesést végeztél a családfádról! – mondogatta hátrafelé a magáét Rongyláb, s olyan sebbel-lobbal haladt az odu felé, mintha már régóta kereste volna az árnyat adó enyhülést.

A Remete olyan érzések közepette kísérte be lányát, hogy most pedig egy újabb tortúrának néz elibe. Mert volt, ahogyan volt, de minden bizonnyal ott szunnyad valahol az a fránya árkus a város dokumentumai között, s csupán idő kérdése, hogy valaki a nyomára bukkanjon, de annak a valakinek embernek kell lennie a talpán, különben nem tudhatja kiásni akkora nagy halom papírféleségből a keresendőt.

– Ember kell a gátra, Rongyláb! Ember! – mondta a lánynak.

– Nevezd meg az emberedet – mondta Rongyláb.

– Hogyhogy?

– Ahogy mondom: vezeték- és keresztnév. Aztán már az én dolgom lenne, hogy mivel állítom a szolgálatomba – mondta a lány.

– A kutyabőrre mindenféleképp szükségünk leend, mivel a visszaszármaztatásra is látomoztatni kell – mondta a Remete, és lóhalálában sorakoztatta fel emlékezetében mindazokat, akik valamicskét csak könyíthettek a levéltárosi szakmához.

Rongyláb aztán a benti asztalon kiteregette papírjait, hogy szinte alig fértek el a hatalmas asztallapon. A Molcer családja bizony elég ágasbogasnak bizonyult, és már csupán a fa töve hiányzott, ami az egészet összetartotta volna.

– Látod, Martin? Látod-e, amit én látok? – kérdezte a lány.

– Látom. Amíg ezt megfogalmazod írásban, akkorra tél lesz . . .

– Ugyan már! Nem kiskanállal eszem én ökelmét! – nevetett a lány.

– Te munkatorkos vagy, mint az anyád, aki mostanában felém se néz, valahogy magasra dobta az Isten a dolgát – dörmögte a szakállába a Remete, miközben a Rongyláb által kiteregedett árkust böngészte, hogy valóban úgy áll ott minden, ahogy a legkisebb lánya megrajzolta.

– Annak a bizonyos kutyabőrnek pedig lennie kell valamerre, csak kellő személyt találunk az előkerítésére! Különb is: a gyáradról már lekéstél, odébbadtak rajta! – mondta a Rongyláb, és úgy tett, mint akit teljesen hidegen hagy apja vesztesége.

– Mit beszélsz?!

– Igen, igen! A Szabadkai Újságban találtam egy írást, amelyben ott áll fehéren feketével, hogy a téglagyáradnak lóttek! – hallatszott a felvilágosítás Rongyláb felől, miközben a hanghordozásában ott bujkált minden keserősége, ami Martin eltűnésével jelentkezett nála.

– Eladták volna?

– El azok! Most már magánkézből van, és csupán valami maradékkal kidughatják a szemedet – mondta a lány, miközben pakolni látszott, mint aki lelécelni igyekszik a vesztesek mellől. Az ajtóból aztán mégiscsak visszafordult, és habozva mondta: – Te Remete, át ne merészkedj az út túloldalára, mert anya is mondta, hogy ott majd a fenekedbe lőnek!

A Remete teljesen lebénult a hír hallatán, s azon gondolkodott, miként lenne legcélszerűbb a téglagyár ellenértékéhez jutni, hogy ne

kéne túlságosan fölzaklatni a túloldalt. Mert ha már ennyire élesbe érkezett a játék, akkor mielőbb lépnie kell ahhoz, hogy az esetleges részvények birtokába jusson, amiket aztán téglára válthat, s jó pénzéért értékesíthet netán a piacon. És a többi ingatlan sorsa is aggasztotta, amiket lehet, hogy szintén hamarosan megpróbálnak magánosítani, és az egész lebonyolítását persze nélküle végzik, nehogy valamelyest is a hagyatéék bizonyos hányadához juthasson.

A színész nyomorult helyzetben volt. De egyáltalán nem kilátástalanban. Mert az egész históriában még hátravolt a részére egy nagygyú, akit ha mozgósíthat ügye jobbrabillenésében, akkor fordulatot vehet az egész kilátástalan helyzet.

Öltözködni kezdett. Közben azon rágódott hosszan, hogy a Dörzsölt se biztos, mert a sztárüggyédek legtöbbször több adura játszik, csakhogy csavarhasson a pénztárcán, s mint ilyenek, az övé miért lenne a megbízhatóság példaképe.

– A Kerti Törpe orrol rám a Kamenita-hát miatt, ahhoz nincs ínyemre felkéredzkedni a szekérre – mondta félhangosan a kutyának, amely mélabús szemekkel adta egyetértését a polgármesterrel kapcsolatos megállapításra. – Csupán a jó Isten tudhat most már az érdekebben lépni, azt is hétmérföldeset netán, mielőtt az idő kicsúszik alólam . . .

Már a nyakkendőt kötötte fel a Remete, mikor megütközve észlelte, hogy mennyire idegenkedik az említett ruhadarabtól, mivel elmúlt vagy tíz éve is talán, hogy utoljára valamelyest gálába vágta volna magát. A világtól elvonultában, a szelevényi határ menti sávban tartózkodva, nemigen gondolhatott különösebb öltözködésre, aztán a Rózsa-sziget egyáltalán nem mutatkozott olyan helynek, ahonnan az ember valamilyen elitebb társaságba kíváncsított volna. Maga a Kamenita-hát pedig egyáltalán nem szolgált semmiféle baráti kapcsolatok ápolására, inkább a magány biztos oázisának bizonyult mindenkivel szemben, aki a tanulak közül a birtoklás jogosságát firtatta volna.

A Remete öltözködés közben azt is megállapította, hogy hiába próbálna szél ellen pisálni, csupán önmagát vizelné le bárminemű húzásokkal, mert a városiak összefognak ellene, s mivel annyian vannak az egy húron pendülők, akárha konkoly a búzában, minden bizonnyal ő húzza a rövidebbet bárminemű hadviselésben. Éppen ezért érezte

hősünk az eddigi taktika feladását, s olyan lépésre szánta magát, ami minden bizonnyal a malmára hajtja majd a vizet.

– Lehetséges miből adni a kapomért – mondta újra és újra önmagának, miközben a Bajnát buszállomás felé haladt, hogy mielőbb a város központjába érkezzon.

A zsidótemplomnál aztán ráült a kovácsoltvas kerítés peremére, hogy összeszedje gondolatait, mielőtt belép a szentélybe ahhoz az emberhez, aki alfája és ömegája volt a város jelentős eseményei kibontakozásában bármely alapötletnek. És volt valami felháborítóan hátborzongató mindabban, amit a szálak összefogásával, illetve azok fölöslegessé válásakor, elvárásukkal tudta művészi szinten bonyolítani filozofikus manővereit. Igen, Egérszürke E. már történelme volt ennek a kivénhedt, mindig lusta matrónának, amely a városi rangot is oly későn tudta a magáénak, minek előtte más városok már jól előrehaladtak a ranglétrán.

A Remete kissé szabadabb lélegzést biztosított magának a nyakkendő csomójának szorításából, s miközben rádöbrent, hogy szinte nem is tudja, hogy mikor kötött a nyakába az elitebből, a csokorból, hirtelen a csomó gondolata elibe libbentette a légiós hurokkötés rémálmát, ami elvitte mellőle a nényjét.

– Ennek is utána kell járni mielőbb, mert a rendőrség tehetetlen – mondta a Remete félhangosan, majd bátorságot gyűjtve a cselekvéshez, megkerülte a zsinagógakertet, s mint aki csupán tegnap járt a terepen, biztos léptekkel haladt az épület mögötti részhez, hogy a villámhárítón eligazodjék a titkos gomb felől, amit Egérszürke E. állított fel annak érdekében, hogyha keresnék illetékesen, akkor meg is találta általuk.

A Remete megnyomta a jelzett gombot. Két jelzést adott le, mint az szokásban is volt annak idején, vagy jó tíz éve már, ha embere elé szeretett volna járulni bizonyos okból.

Belülről léptek nesztét vélte aztán felfedezni, s félhangosan kimondta, hogy Martin áll az ajtó előtt. A nehéz faajtó nyikorogva kitérult, a Remete átlépte a küszöböt, mire a vendéglátó amilyen gyorsan tehethe, újra becsukta a bejáratit.

A Remetének olybá tűnt az egész, mintha a jóember már várta volna megjelenését, és most, mivel nem volt oka a meglepődésre, azért indul szótlanul szokott helyére, a kisszentély restaurációs remekei közé.

– Érezted tán, hogy jövök? – kérdezte a Remete.

– Mindenkinnek előbb vagy utóbb, de ide el kell jönnie – mondta az Egérszürke E., miközben megérkeztek a szentélybe, ahol helyel kínálta vendégét. – Gondolom, hogy azok, akikben kék vér csordogál . . .

A Remete kis ideig szótlankodott. Egérszürke se nagyon biztatta, hogy beszéljen, inkább valamilyen egyedi restaurációs számszámmal tovább végezni látszott előbbi munkáját, mintsem vendégét szóra szerette volna bírni. S így bírták is szó nélkül jó ideig, míglén a Remete most már jónak látta, ha Macskovics Titusz utódját valamelyest felvilágosítja jövetele céljáról.

– Eladták alólam a gyárat, bácsikám! – jajdult a vendégből a fájdalomkitörés, majd hosszan ecsetelte annak tényét, hogy bár szóltak neki a licitációról, de nem vette komolyan, hogy ott lenne a helye, és most úgy látszik, hogy befellegzett a lehetőség kihasználásának, elúszott a téglagyár.

Egérszürke a szájszögletébe kúsó szakállszőrzetet látszott rágni, miközben a Remetét hallgatta, de minden figyelmével azért a munkáján fáradozott.

– Milyen ingóságaid lógnak még az említetten kívül a levegőben? – kérdezte aztán kissé pihentetve magát a munkától, és kávévizet téve a resóra.

– A beltéri házunk, a Kamenita-hát és az egykori udvarházunk ott Sebesity alatt, a partoldalban vagy ötvenhektárnyi parkkal – sorolta a leltárt a Remete.

– Milyen a városközponti ház?

– Az kemény legény, abból kijönne egy egész zsáknyi pénz, ha gazdára találnánk vele . . .

– Hallottam a legendáról is, Martin!

– Miféle legendáról?

– A Kőhalom buzgóságáról, hogy magára vonja az emberek figyelmét!

– Beszélnek róla az emberek, beszélnek – motyogta a Remete, mint aki már letett róla, hogy azon a helyen valaha is megvalósíthassa álmait.

– Sok befektetést igényelne az a legenda, arra rámenne mindenem! De őrzöm már jó ideje, benne lakom még ma is . . .

Egérszürke E. most szivarral kínálta vendégét, aki körülményesen rágyújtott a füstölnivalóra, és az italt is elfogadta, amit a restaurátor elibe tett, mert jól tudta, hogy márkás kortyolnivalót kínál neki a

nagybátyja. És ismerte már annyira Egérszürkét, hogy tudta róla, ha a kávé is kiönti, akkor a filozófusok babraságával fog mondókájába, s teszi azt olyan körültekintéssel, mint aki már jó előre begyakorolta volna a szövegét.

– Martin! . . . Már elvártalak volna előbb, akárha akkor is netán, mikor még magadhoz vetted a két nemtiéd gyereket, de reménykedtem jöveteledben akkor is, amikor Maruska bekötötte a fejed, és két gyerekkel megtoldotta az előbbieket, melyek első házastársad halálakor lettek neked hagyaték – mondta Egérszürke komótosan, majd mind jobban nekiveselkedett a ráolvasásnak, és szinte hadarta annak tényét, hogy miért kellett a katonaság elől menekülteben a határzónában embercsempészéssel foglalkoznia egy kitűnő színházi rendezőnek, avagy később behúzódnia a ludasi Rózsa-szigetre, s onnan irányítani maffiózóknak látszó baráti társaságát a feketepiacon.

– Ez egy tízéves színelőadás volt, és valamilyen narkotikus ráhatás lóghatott a levegőben, hogy én türtem szótlánul ebbéli megnyilvánulásaimat – mondta a Remete.

– Most is lóg valami a levegőben netán, amit nekem kéne lekasztani onnan a számodra? – érkezett egyenesbe kérdésével az Egérszürke.

– A filozófusra van benned szükségem – mondta Remete.

– Valamit szimatolsz körülöttem, barátocskám, és ismerlek annyira, hogy megválogassam az általad körülpisáltak jelentőségét . . .

– Elsősorban a kutyabőrre lenne szükségem!

– Az létezik, Martin! Az örök!

– És kellene még egy kis dohány is, hogy kenegetni lehetne a sors kerekének jobbik forgását – mondta a Remete.

– Értem már, értem – mondta az Egérszürke. – Te üzletet kínálsz most nekem cserébe a miért is?

– Esetleg a Kőhalom együttes fölvirágoztatásáért, ahonnan aztán mi közösen behajtanánk valamely tőkét – ajánlkozott most már a Remete Egérszürkének nyíltan, s volt valami a hanghordozásában, amely valamilyen szánom-bánomot sejtetett a hirtelen támadt nagylelkűség alól.

A Remete aztán nekilátott elhíttetni emberével, hogy abban a hátban egy aranybánya rejlik, csak meg kell nyitni a száját, hogy ömöljék belőle a tőke. Hosszan ecsetelte annak lehetőségét, hogy a közeli Péter-forrás vize egyenesen palackozásra kívánkozik a vásárlók vidorságát elősegí-

tendő, aztán ha megépítik a sándoriakkal a romtemplomot, annak haranglábára szépen szólót öntenek, és a sámándobra meg tilinkóra muzsikáló domb delejét is hasznosítják az embereken, akkor olyan búcsújáró helyé lehet az egész környék, hogy talán a rossz embereket jobbá tevő olajfákat nem is igen kellene beállítani és működtetni a hát lazáján.

– A Nóniusz lesz a megmondhatója mindennek – mondta nyugodtan milderre az Egérszürke.

– Méntelep nem akarunk, nem is lenne ott hely hozzá . . .

– Nóniusz a barátom és pénzeszsák – mondta az Egérszürke, és az arca ezekben a pillanatokban valóban olyan szürkének mutatkozott, hogy szürkébb nem is lehetett volna. – De te, ennek fölibe odabigyeszted a magadét, Martin, és a sándoriakkal indulni fogsz a polgármesteri címért!

– Én-e?! Honnan a fenéből indulnék én a bársonyfotelbe?

– Ha nem is te, akkor valamely módosabbjának az öt nyelven beszélő, jogi diplomált csemetéje! – adta ki most szinte méregnek látszó indulatát folydogálni az Egérszürke, aztán rádobott még egy lapáttal abból is, hogy ily mód miként fogják kibillenteni az önkormányzatin a Kerti Törpét minden magabiztosságából. Végül még megtoldotta az egészet, mondván: – És te leszel a szószóló, a szóvivő, aki a szavazók verbuválását irányítja!

A Remetével kóválygott a világ. Csak most vette észre, csupán a pillanatnyi elragadtatás hevében most kapta azon magát, hogy mélyen belegázolt valamibe, ami az életébe is kerülhet.

Egérszürke a Remete arcvonásait vizsgálta, hogy leolvassa, milyen állapotban van legbelül, és esetleg rádobható-e talán arra még egy lapáttal az információkból. A restaurátor kivárt, mint aki hagyja érni a termést annak érdekében, hogy kalászhajlottában vizsgálja meg végérvényesen, elbírja-e az újabb adag harmatcseppet, vagy törik, és a földre roskad. Egérszürke jónak látta, ha még mindig valamely felületesebb, kevésbé érzékeny részen tapogat a Remeténél céljai után.

– Nóniusz és Dörzsölt összecsengenek, úgyhogy az majd könnyen megy, ami érdekedben a Dušan cár megkenését illeti – mondta nyugodt hangon, és körülírta annak fontosságát, hogy a visszaszármaztatás leg-

fontosabb pillanata a bíróságiak lekenyerezése, ami bizony majd nem kis fáradozásukba kerül.

Mikor látta, hogy a Remetét a vesztegetés ténye szinte kihozza a sodrából, embere vállára tette a kezét, mint aki a másokra érintéssel igyekszik nyugalmat erőltetni, s ennyit mondott:

– A Fenevadat is ilyen módon bujtathattuk, pedig a Fenevad, akit te is jól megjegyeztél, náladnál nagyobb falat volt a torkunkon!

– Rendben van, ha lennie kell, hát legyen! – mondta a Remete, s eszébe jutott, hogy a Fenevaddal ugyancsak kihúzta a gyufát annak idején, mikor a színháznál rendezőnek kiáltották ki. És bár kóválygott a Remetével a világ, igyekezett összeszedni magát, és a jobbik énjét mutatni az Egérszürkének, aki szemlátomást most már azon a ponton volt, hogy megadja a kegyelemdőfést az áldozatának.

– Szép, megható temetése volt a nénédnek – mondta Egérszürke.

– Láttalak meghúzódni a háttérben – mondta a Remete.

– Pontot kellett tenni a története végére . . .

A Remete halálra vált ábrázattal meredt a másokra. Kifutott arcából a vér, a keze tétován, reszketve lódult volna az Egérszürke irányába, de visszaesett a mozdulat, aztán az egész ember magába roskadt.

– Nem lehetett megmenteni, Martin! Járt a szája, mint a kacsza segge, és féltő volt, hogy rámegey az inkognitásunk . . .

– Ki segített nektek eltenni láb alól? – kérdezte dadogva a Remete.

– A Tűzevő könnyített munkánkon . . .

– A Tűzevő? Neki jártányi ereje is alig, ami a kegyetlenséget illeti, Ármin!

– Itt járt a cirkusz, és valamely régi ismerőse onnan bekopogtatott a Tűzevőhöz, aki aztán védelmet kért tőlünk e közeli, mondhatni, hogy inkább egykori közeli jó barát ellenében . . . A többit elvégezte a cirkuszi ember, amit szintén Nóniusz állt anyagilag – mondta tagolva a mondanivalót Egérszürke, és a Remetét figyelve, most már nagyon biztos volt a dolgában, hogy embere állja a sarat, maradt még valamely tartaléka lelkierőből.

A zsinagóga főbejáratában valaki megfordította a kulcsot, és a nagy faajtó kitért. Egérszürke ujjával csendre intette a Remetét. Amikor bizonyos idő múlva az árkádok alól vad és szenvedélyes hegedűmuzsika hallatszott fel, lábujjhegyen kiindult a szentélyből, és maga után intette

---

a Remetét is. Már a Rudics felé haladtukban látta csak jónak barátjával közölni, hogy egy mondvacsinált hegedűvirtuóznak kulcsa van a zsinagógához, hogy néha abban gyakorolhasson.

A Rudicsnál csupán intéssel váltak el, mint akik megfogadták, hogy ezentúl lakatot tesznek a szájukra.

(Folytatjuk)